

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 41 RvO Stadspartij inzake
het schadebedrag bij stopzetten Forum (de mannen van
70 miljoen)

Steller Jeroen Engels

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 83 3197   Bijlage(n) 1   Ons kenmerk 4289683
Datum - 2 APR 2014   Uw brief van   Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bieden wij u ons antwoord op de door de heren Sijbolts en Bolhuis van de Stadspartij gestelde vragen over "De mannen van 70 miljoen" aan. De brief van de vragenstellers is als bijlage bijgevoegd.

De Stadspartij heeft een aantal vragen gesteld over de investeringen en de vorderingen in de gebiedsontwikkeling aan de oostzijde van de Grote Markt en de bouw van het Groninger Forum. Zoals uw raad heeft kunnen zien vordert de bouw gestaag. Het gebouw van Vindicat is inmiddels opgeleverd. De verhuizing is in volle gang. De sloop van het oude pand zal binnenkort starten. De bodem van de parkeergarage is bijna in zicht. Het onderwaterbeton is gestort en aan het uitharden. De planning is dat in mei gestart kan worden met de opbouw van de vloeren van de parkeerdekken. Samen met de ontwikkelende partij, Volker Wessels Vastgoed, is een flexibeler programma en een bijbehorend beeldkwaliteitsplan opgesteld voor de nog te realiseren panden aan de oostwand. Wij hebben uw raad hierover per brief geïnformeerd. Het nieuwe programma biedt de kansen om volop in te spelen op de belangstelling bij marktpartijen, grote winkelformules en andere potentiële gegadigden. We merken dat de belangstelling groeit naarmate de bouw vordert en de eindstreep in zicht komt.

- 1. Het Forum is van het begin af aan gekoppeld aan de ontwikkelingen van de Oostwand als onmisbare aanjager van investeringen in dat gebied. Nu, negen jaar na het mislukte referendum, is er nog steeds geen sprake van concrete belangstelling. Bent u, net als wij, ook nogal teleurgesteld in het vermeende wervende karakter van het Forum? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Nee. Zoals hierboven gemeld hebben wij in samenwerking met de ontwikkelende partij de marktkansen van de Oostwand uitgebreid door een flexibeler programma mogelijk te maken. Op 20 maart jl. hebben wij uw raad per brief (nr. 425869) geïnformeerd over de aanpassingen en uitbreidingen van de ontwikkelmogelijkheden voor de Oostwand. Vanuit marktpartijen bereiken ons positieve signalen. Deze signalen nemen toe nu de contouren van de garage zichtbaar worden. Wij hebben geen reden te twijfelen aan de invulling van de oostwand.

- 2. Ziet u, net als wij, de mogelijkheid onder ogen dat het Forum, gezien het geringe draagvlak, wel eens als belastende factor voor de ontwikkeling van de Oostwand kan werken? Wellicht schrikken ondernemers terug om associatie met het door velen als negatief ervaren Forum te voorkomen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Nee. Wij zijn er van overtuigd dat naar mate de bouw vordert de belangstelling voor het gebied en de directe omgeving toeneemt.

- 3. De wethouder wil nadrukkelijk het Forum en de Oostwand gelijktijdig opgeleverd zien. Dat lijkt ons nogal voor de hand liggend, want een situatie waarin er geen Oostwand staat maar wel een Forum, mag stedenbouwkundig als uiterst curieus beschouwd worden. (Andersóm kunnen wij het ons wel zeer goed voorstellen.) Kunnen we hieruit afleiden dat bij een tegenvallende verkoop van de Oostwand de oplevering van het Forum wordt uitgesteld? Zo ja, is het dan vanuit uw oogpunt gezien niet verstandiger te wachten met de feitelijke bouw van het Forum totdat er zekerheid over de Oostwand is?*

Antwoord: Nee. Want gelijktijdige oplevering blijft ons uitgangspunt.

- 4. Toen u in november 2012 antwoordde op de vraag naar de kosten van een bouwstop van het Forum, ging u ervan uit dat alle gerelateerde projecten daarmee óók zouden stoppen. Dit standpunt delen wij niet en hebben we ook nooit gedeeld. De parkeergarage, het plein, de Oostwand en de achterzijde van de Poelestraat zullen ontwikkeld moeten worden gezien de huidige vordering van sloop en bouw. In onze ogen kan dan na voltooiing van de parkeergarage deze worden afgedekt en zo deel gaan uitmaken van de 'Nieuwe Markt'. Over een eventuele toekomstige bestemming van het plein of bebouwing ervan kan vervolgens in alle rust worden nagedacht. Een consequentie zal zijn dat de REP-subsidie van 35 miljoen zal vervallen, evenals de EFRO-bijdrage van 8,9 miljoen. Bent u het met de Stadspartij eens dat het vervallen van een subsidie vanwege het niet doorgaan van een project niet opgevoerd behoort te worden als financiële schade? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Nee. De financiële schade bij stopzetten van het project wordt bepaald door de gemaakte kosten, claims en overige verplichtingen. Tegenover reeds gemaakte kosten kunnen de wegvallende subsidies niet meer worden gebruikt om de financiële schade te beperken.

5. *Staan er in de contracten met BAM en Volker Wessels clausules die de hoogte van de schadevergoeding bepalen bij het niet doorgaan van het project? Zo ja, kunt u daar inzicht in geven?*

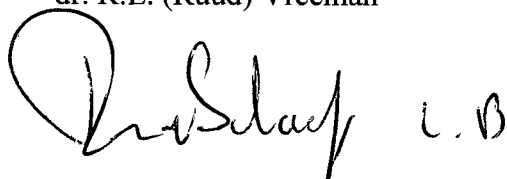
Antwoord: Nee. Het contract gaat niet uit van tussentijdse opzeggingen. BAM zal een aanmerkelijke schade ondervinden omdat voorbereidingen al zijn gemaakt en bouwmaterialen en bouwcapaciteit al zijn ingekocht. De schadeclaim zal conform algemeen bouwrecht moeten worden afgewikkeld.

6. *Is de opvatting van de Stadspartij dat daarentegen dóórgaan met het Forum de belastingbetaler de komende 30 jaar een kleine 160 miljoen euro gaat kosten ook de opvatting van het college?*

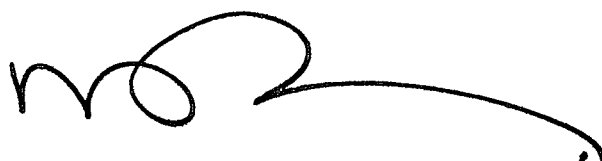
Antwoord: Nee. Wij zijn van oordeel dat het Groninger Forum een belangrijke stimulans is voor de vergroting van de aantrekkelijkheid van de binnenstad. Met de gebiedsontwikkeling aan de oostzijde van de Grote Markt versterken we het algehele verblijfsklimaat van de binnenstad aanzienlijk. De investeringen zijn een stevige impuls in de economie en werkgelegenheid van de stad. Ze zorgen voor een toename van het binnenstadsbezoek met bijbehorende uitgaven die de gehele stad ten goede zullen komen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'R. Vreeman', followed by the initials 'L.B.'.

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M.A. Ruys', with a long horizontal flourish extending to the right.

2014
NR. 25

G. v. Nes Europaveg

Aan het College van B&W,
Grote Markt 1
Groningen.

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.: 4248286	Routing
Ingek. 11 MAART 2014	
Dossiernr. OS/DIR	
Archief -1.731.21	

Agrie-Burcoll ✓

Groningen, 7 maart 2014

Vragen door de leden van de raad ex art. 41 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

'De mannen van 70 miljoen!'

Geachte College,

Als je als politieke partij in deze stad stelt dat we beter onmiddellijk kunnen stoppen met het Forum, dan vliegen er al snel tientallen miljoenen euro's om je oren: 40, 50, 60, 70, 80 en 90 miljoen. Al die miljoenen zijn de afgelopen jaren al eens langsgelopen als mogelijk schadebedrag: bij het geschil met de provincie over de REP-subsidie, als antwoord op vragen van de Partij voor de Dieren en de Stadspartij (november 2012) en recentelijk nog gebezigd door de wethouders Van der Schaaf en Van Keulen bij het *Tros Kamerbreed*-debat op 22 februari jl. en door wethouder Schroor in de *Gezinsbode*.

Als uitleg bij de hierboven aangehaalde antwoorden op de vragen van de Partij voor de Dieren en de Stadspartij lezen we het volgende:

'Het project Grote Markt Oostzijde vormt door grote interne samenhang feitelijk één geheel. Stopzetten van het Forum betekent dat ook de parkeergarage en de ontwikkelingen van de Oostwand en de Nieuwe Markt zuidzijde komen te vervallen. In 2011 heeft Volker Wessels te kennen gegeven - en dit standpunt onlangs nog bevestigd - af te zien van het ontwikkelen van de Oostwand als er geen Forum komt. Subsidies zullen moeten worden terugbetaald en er zullen forse schadeclaims ingediend worden'.

Nu, maart 2014, is in onze ogen de situatie als volgt:

- De bouw van de parkeerkelder is begonnen maar stagneert vanwege technische problemen.
- De feitelijke bouw van het Forum kan pas beginnen als de parkeerkelder gereed is.
- Het nieuwe Vindicatpand is inmiddels bijna gereed voor gebruik.
- In de ontwikkeling van de Oostwand is nog niets concreets bereikt en de wethouder spreekt de hoop uit dat het op het laatst allemaal nog goed komt. (Zie verslag R&W 14 januari jl.). Wel houdt de wethouder tijdens dezelfde bijeenkomst nadrukkelijk vast aan gelijktijdige oplevering van Forum en Oostwand.
- De wethouder voorziet een jaarlijks exploitatietekort voor het Forum en meent dat de subsidie wellicht omhoog moet om kwalitatief verantwoord te kunnen functioneren.

Omdat we er ons van bewust zijn dat de heren Van Keulen, Schroor en Van der Schaaf wellicht meer gesproken hebben als lijsttrekker van hun respectievelijke partijen dan als wethouder, hebben we aan uw College de volgende vragen:

1. Het Forum is van het begin af aan gekoppeld aan de ontwikkelingen van de Oostwand als onmisbare aanjager van investeringen in dat gebied. Nu, negen jaar na het mislukte referendum, is er nog steeds geen sprake van concrete belangstelling. Bent u, net als wij, ook nogal teleurgesteld in het vermeende wervende karakter van het Forum? Zo nee, waarom niet?
2. Ziet u, net als wij, de mogelijkheid onder ogen dat het Forum, gezien het geringe draagvlak, wel eens als belastende factor voor de ontwikkeling van de Oostwand kan werken? Wellicht schrikken ondernemers terug om associatie met het door velen als negatief ervaren Forum te voorkomen? Zo nee, waarom niet?
3. De wethouder wil nadrukkelijk het Forum en de Oostwand gelijktijdig opgeleverd zien. Dat lijkt ons nogal voor de hand liggend, want een situatie waarin er geen Oostwand staat maar wel een Forum, mag stedenbouwkundig als uiterst curieus beschouwd worden. (Andersóm kunnen wij het ons wel zeer goed voorstellen.) Kunnen we hieruit afleiden dat bij een tegenvallende verkoop van de Oostwand de oplevering van het Forum wordt uitgesteld? Zo ja, is het dan vanuit uw oogpunt gezien niet verstandiger te wachten met de feitelijke bouw van het Forum totdat er zekerheid over de Oostwand is?
4. Toen u in november 2012 antwoordde op de vraag naar de kosten van een bouwstop van het Forum, ging u ervan uit dat alle gerelateerde projecten daarmee óók zouden stoppen. Dit standpunt delen wij niet en hebben we ook nooit gedeeld. De parkeergarage, het plein, de Oostwand en de achterzijde van de Poelestraat zullen ontwikkeld moeten worden gezien de huidige vordering van sloop en bouw. In onze ogen kan dan na voltooiing van de parkeergarage deze worden afgedekt en zo deel gaan uitmaken van de 'Nieuwe Markt'. Over een eventuele toekomstige bestemming van het plein of bebouwing ervan kan vervolgens in alle rust worden nagedacht. Een consequentie zal zijn dat de REP-subsidie van 35 miljoen zal vervallen, evenals de EFRO-bijdrage van 8,9 miljoen. Bent u het met de Stadspartij eens dat het vervallen van een subsidie vanwege het niet doorgaan van een project niet opgevoerd behoort te worden als financiële schade? Zo nee, waarom niet?
5. Staan er in de contracten met BAM en Volker Wessels clausules die de hoogte van de schadevergoeding bepalen bij het niet doorgaan van het project? Zo ja, kunt u daar inzicht in geven?
6. Is de opvatting van de Stadspartij dat daarentegen dóórgaan met het Forum de belastingbetaler de komende 30 jaar een kleine 160 miljoen euro gaat kosten ook de opvatting van het college?

Toelichting: bijdrages gemeente, provincie en Europa ruim 80 miljoen, 30 jaar subsidie 60 miljoen, 30 jaar exploitatietekorten 18 miljoen. Niet meegerekend: economische schade door leegstand elders vanwege verhuizing functies naar Forum én winstderving ondernemers vanwege concurrentie met gesubsidieerde commercie in Forum.

Met vriendelijke groet namens de fractie van de Stadspartij:
Amrut Sijbolts en Jacob Bolhuis.